

GAZETA NARODOWA I OBCA

Sine ira & studio, quorum causas procul habeo.

C. TACIT.

Z WARSZAWY WE SRZODĘ DNIA 8. LUTEGO ROKU 1792.

Wypis z akt Komisji Wojskowej obywateli Narodów, Rang Listy wojska Koronnego, awansujących officerów na szarże i rangi aktualne w tymże wojsku, od początku roku 1792. porządkiem korpusów wydany.

Szarże i rangi aktualne awansowanych officerów w korpusach wojska Koronnego.

Rotmistrz kawalerii narodowej chorągwi pod Nrem 19. brygady Biernackiego Brygadiera, Kazimierz Kownacki, patentowany od J. K. Mci 13. stycznia, forsztelowany od kom: wojskowej O. N. 14. tegoż miesiąca.

Rotmistrz tejże chorągwi po dobrowolnym złożeniu Kownackiego Tadeusz Trzciniński starosta Kruświcki, patentowany 14. forsztel: 16. stycznia.

Rotmistrz kawal: narodowej chorągwi pod Nrem 20. brygady Biernackiego brygadiera, Ludwik Madaliński, patentowany 4. forsztelowany 5. stycznia.

Podporucznik tejże chorągwi Bartłomiej Szarzewski, patentowany 14. forsztel: 16. stycznia.

Chorążcy tejże chorągwi Jan Dłuski, patentowany 14. forsztelowany 16. stycznia.

Adjutant brygady kawal: narod: komendy Hadziewicza brygadiera, Antoni Wachowski, patentowany i forsztelowany 18. stycznia.

Chorążcy kaw: narod: chorągwi pod Nrem 35. rotmistrza Rakowskiego brygady Hadziewicza, Klemens Ryliki, patentowany i forsztelowany 16. stycznia.

Rotmistrz kawalerii narod: chorągwi pod Nrem 55. brygady Lubowidzkiego G. M. Stanisław Skarbek Wołczyński chorążcy powiatu Bielskiego, patentowany i forsztelowany 1. lutego.

Porucznik kawal: narod: chorągwi pod Nrem 68. rotmistrza Grocholkiego starosty Zwinogradzkiego, brygady Jerlicza generała majora, Krzysztof Zochowski patentowany 10. forsztelowany 11. stycznia.

Podporucznik tejże chorągwi Felix Niedziałkowski, patentowany 10. forsztelowany 11. stycznia.

Rotmistrz kawal: narod: chorągwi pod Nrem 72. brygady Jerlicza generała majora, Bartłomiej Giżycki chorążyc Kijowski, patentowany 3. forsztelowany 4. lutego.

Chorążcy kawal: narod: chorągwi pod Nrem 3. brygady Wielohurskiego, Antoni Woiski, patentowany i forsztelowany 30. stycznia.

Rotmistrz kawal: narod: chorągwi pod Nrem 94. brygady tejże, Melchior Łącki Podkomorzyc Brzelki Kujawski, patentowany 30. forsztel: 31. stycznia.

Podpułkownik Pułku przedniej straży pod Nrem 4. Szefostwa Xcia Wirtemberskiego generała lieutenanta, Adam Xze Czartoryński, patentowany i forsztelowany 12. stycznia.

Majorowie tegoż Pułku. Marcin Siemiątkowski, Michał Wedelsztedt, patentowani i forsztelowani 12. stycznia.

Podporucznik w korpusie Inżynierów koronnych Maciej Kubicki, patentowany i forsztel: 4. stycznia.

Chorążcy w regimencie 9. szefostwa Raczyńskiego generała majora, Wincenty Swierczyński, patentowany 27. forsztelowany 28. stycznia.

Podpułkownik w regimencie 10. Szefostwa Działyńskiego Bogumił Rudnicki, patentowany 3. forsztelowany 4. stycznia.

Major w tymże regimencie Józef Zeydlie, patentowany 3. forsztelowany 4. stycznia.

Sztabs-Kapitan w tymże regimencie, Teofil Bieczyński, patentowany 3. forsztelowany 4. stycznia.

Porucznik w tymże regimencie Walenty Myśkowski, patent: 3. forsztel: 4. stycznia.

Podporucznik w tymże regimencie, Jan Sypniewski, patentowany 3. forsztel: 4. stycznia.

Chorążcy w tymże regimencie Adam Woycicki, patentowany 3. forsztelowany 4. stycznia.

Rotmistrz kawal: narod: chorągwi pod Nrem 25. brygady Hadziewicza, Albin Kazimierz Skorkowski, poseł Sandomirski, patentowany 4. forsztel: 6. lutego.

Z Chełma dnia 22. Stycznia. Dzień 17. stycznia, jako rocznica narodzin J. K. Mci ogłoszony był setnym z dział uderzeniem. O godzinie 10. rannej kom: cyw: wojskowa, mając na czele P. Jakuba Rzewuskiego sędziego surrogata ziem: i prezesa kom: obywateli ziemi Chełmskiej i powiatu Krasnostawskiego, na kadencją sądów ziem: licznie zgromadzeni, duchowieństwo obojga obrządku, szkoły, i Magistrat z cechami udali się do kościoła farnego XX. *Scholarum Piarum*, gdzie wotywę solenną biskupim obrządkiem spiewał JX. Porfiry Skarbek Ważyński, biskup chełm: i bełzki, kazanie zaś miał X. Jacek Rojewski kazn: *Sch. Piar:* Spiewane potym było *Te Deum* przy powtórzonym z dział biciu.

Z Krzemienicy dnia 21. Stycznia. Dzień 17. miesiąca stycznia, jako dzień doroczny narodzin J. K. Mci, był w mieście tutejszym obchodzony uroczystie. O godzinie 11. kom: cyw: wojsk: powiatu krzemien: z licznym gronem obywatelów i officerów miejscowych, palestry, magistratu, cechów, tudzież XX. franciszkanów, bazylianów i kapłanów obrządku greckiego unickiego, tudzież mnogiego ludu, procesjonalnie udała się do kościoła farnego XX. Franciszkanów na wotywę i *Te Deum*, śpiewane przez X. Pifarckiego kom: cyw: wojsk:

przy dawaniu ognia z ręcznej strzelby odkonfytującego izwadronu kaw: nar: Po nabożeństwie P. Dziegciowski prezydujący w kom: zaprosił całe zgromadzenie asyftujące tej uroczystości stanu świec: i duchow: na wspaniały obiad, w czasie którego przy ręcznym dawaniu ognia z moździerzy, spełniano trzy zdrowia, to jest: J. K. Mci, seymujących Stanów, i pomyślności Narodu z ustawy Konfytucyi Rządowej.

Z Wiednia d. 21. Stycznia. Niespokojni *Brabanckowic* i *Leodyczykowic* zbierają się na granicach *Francuzkich*; liczą ich już do 6,000. ludzi; *wonkiści* mają się do nich przyłączyć tak dalece, iż w *Niderlandach* nowych spodziewamy się rozruchów.

Xiąże *de Nassau*, długą miał konferencyą z cesarzem, wieczorem znajdował się u xiążenia *de Kaunitz*; twierdzą, iż nie długo się tu zabawi, lecz wkrótce do *Berlina*, ztamtąd zaś do *Peterzbura* pojedzie.

Cesarz wyznaczył 1,600. złotych *niemieckich*, na polewanie ulic w ogrodzie *Prater*, i zwierzeńcu.

Bataliony przeznaczone do pomnożenia wojska w *Niderlandach* oddzielone są po większej części od regimentów *czeskich*; zapewniają atoli, iż wojsko to, do ruszenia czekać będzie pogodniejszy czasu. — Cesarz w bilecie ręką własną pisanym, rozkazał departamentom, aby urzędnicy, którzy bez żadnej ważnej przyczyny obowiązków swoich nie dopełniają, za pierwszym razem surowo byli napomnieni, za drugim zawieszeni *ab officio* & *salaris* na pewny czas, za trzecim zaś razem zupełnie oddaleni, i za niesposobnych do posiadania wszelkich urzędów ogłoszonymi byli.

Graf *Baillet* jeden z liczby przyślanych z *Bruxeli* od stanów *brabanckich*, otrzymał audyencyą u xięcia *de Kaunitz*; zostaje wiedzieć, jak przełożenia jego będą przyjęte.

Dnia wczorajszego w dzień przeznaczony do wywodu arcy-xiężny *Franciszkowy*, cesarstwo Ichmość, arcy-xiążęta *Franciszek i Józef*, udali się do pokojów arcy-xiężny; ztamtąd arcy-xiężna *Franciszkowa* trzymając na ręku nowo urodzoną xiężniczkę, niesiona była w krześle haftowanym złotem i perłami; u drzwi kościoła spotkali ją kardynał arcy-biskup i 8. prałatów *pontificaliter* ubranych, i zaprowadzili do wielkiego ołtarza, gdzie po odprawionym obrządku nastąpiło wielkie nabożeństwo, po którym niższa i wyższa szlachta w galowych sukniach, u dworu składała powinśzowania swoje. — Xiąże *de Richelieu* wyjeżdża do *Peterzbura*.

Z *Carogrodu* d. 12. Grudnia. Z *Archipelagu* odbieramy wiadomość, iż tam wiele statków krążących pod obcą flagą, żeglugę naszą niespokojną czynią.

Kapitan *Balsa* wyjechał ztąd tajemnie prawie z jednym tylko okrętem; jedni utrzymują, iż udał się do *Cnos*, aby tam i w innych portach budowę okrętów naszych ulepszył, drudzy utrzymują, iż zlecenie jego jest nierównie ważniejszy, i do innego zmierza celu.

Morowa zaraza trwa dotąd. W domu nawet kupca jednego *francuzkiego*, rachmistrz, i dwóch jeńców *austryackich* (których był internuncyusz wykupił) umarło.

Nowo przybyły *Szwedzki* poseł P. *Asp*, miał na dniu wczorajszym publiczną audyencyą u kaymakana, w przyszły zaś wtorek mieć ją będzie u samego cesarza.

Z *Londynu* d. 13. Stycznia. Cała uwaga nasza zwrócona jest, teraz na *niemcy i francyą*, i na wojnę, która między temi mocarstwami powstać może. Kupcy *angielscy* wiele tracą na dzisiejszych we *francyi* ruchach, już to na wexlach, już też na towarach, które inaczej sprzedawać nie mogąc, jak za asygnaty, na których znacznie tracą. — W królestwie naszym wszystko dotąd spokojnie, niechętni starali się ciemnych i złych ludzi podbudzać, ale usiłowania ich stały się bezskutecznymi. Stan państwa naszego jest kwitnący, dochody z roku przeszłego znaczne bardzo; słowem rząd, pod którym kraj coraz się staje możniejszy i szczęśliwszy, ziednywa sobie powzięchną miłość i ufanie.

Z *Sztokolmu* d. 17. Stycznia. Dotąd zatrudniają się tutaj przygotowaniami do seymu w *Gesle*. Król co trzeci dzień dawać będzie stoł otwarty dla wszystkich seymujących, toż samo czynić będzie i następca tronu. — Posłowie zagraniczni zaproszeni są do znajdowania się na zwykłych uroczystościach przy otwarciu seymu, wybierają się zatem do *Gesle*, ale nie wiedzieć, czyli się tam zabawią do końca obrad.

Mówią, iż baron *Ruuth* będzie marszałkiem seymowym, a *bailli Ahlmann* sekretarzem stanu rolniczego. — Pojutrze 100. osób do kancelaryi należących wyjeżdża do *Gesle*. Król mieszkać będzie w *Taallfors* o ćwierć mili od *Gesle*. Ministrowie zaś w *Forsbach* o pułtory mili od miasta. Korpusa następujące wykomenderowane: 320. ludzi z dawnej gwardyi, 280. z gwardyi zaciągniętej pod czas wojny, 40. dragonii, i mały poczet artyleryi.

Na dniu wczorajszym ogłoszono, iż opłata prowizyi od sum zaciągniętych pod czas wojny, zatrzyma się poty, poki stany nieobmyślą jakim sposobem opłacana odtąd będzie. Po tym ogłoszeniu papiery te spadły na 50. procentu.

Z *Koblentz* d. 15. Stycznia. Dnia 9. tego miesiąca brat starszy króla *Francuzkiego*, miał następującą mowę do szlachty *francuzkiej*. „Mci Panowie! Nie raz już „oświadczyłem Wpanom bolesne uczucia moje, które „wzbudzaia we mnie nieszczęśliwe okoliczności, i tkliwa „Wpanow o wspólną oyczyznę troskliwość. Smutne „położenie w którym się znajduje szanowny elektor, „który nas z taką dobrocią przyjął do siebie, i deklaracje „cesarskie przymuszaia nas w tym momencie, „zezwoić na rozpuszczenie korpusów i chorągwi, które „gorliwość wasza w tym miejscu zebrała. Nigdy „krok boleśniejszy dla nas nie był nad ten, i gdybyśmy „tylko poruszeń ferc naszych słuchać chcieli, „gdybyśmy zatrzymani nie byli przez konieczne powinności, „które nam nakazuią czuwać bezprześcannie nad „całością króla brata naszego, i odważnej szlachty; „pierwszibyśmy wyszli na czele chorągwi, które „dziś na rozkazy nasze dzielą się, a pyśzni z tytułu „pierwszych rycerzów *Francuzkich* oślodzilibyśmy cierpienia „ich przez to, iżbyśmy ośobiście dzielili prace „i przykrości mężnych towarzyszyw naszych: z resztą „gdy pewni jesteśmy, iż mowiemy: z *francuzami*, którzy „honor za jedynego przewodnika swego mają, szlachę „wiarą zaręczamy wam, iż ani nieszczęścia, ani „przeszkody, które przeciw zamiśłom naszym „wstaią, nie potrafią nigdy ani odwagi naszej osłabić, „ani stałości zachwiać. Proszę więc Wpanow, ażebyście „dalej postępowali z tą ufnością, którąście nam

„dotąd okazywali, i na którą zaflużyliśmy sobie, przez „wszystkie kroki nasze.”

Xiaże *Kondeusz* w *Worms* następującą miał mowę;
„Nie jest to rzeczą tak ważną, kiedy Wpanom oświad-
„czę, iż okoliczności przymuszają nas *Worms* opuścić;
„jest to zapewne przymus, ale przymus ten nie zinniey-
„szy ani mojej, ani Wpanow odwagi. Nie opuszczę
„was ani za życia, ani przy śmierci. Jakem wam pra-
„wdę zawsze mówił, tak i teraz oświadczam, iż nie
„jest to rzeczą tajną, że im bardziej zbliżamy się do
„celu naszego, tym bardziej przeszkody zwiększać się
„będą, ale między silnym popieraniem i skutkiem nie
„ma śródka; trzeba w pierwszym nieustawać, aby do
„drugiego trafić.

Z *Alikantu* dnia 19. Grudnia. Cesarz *Marokański* boi się zaczepki z strony *Hiszpanii*; wydał już rozkazy, aby *Tanger* tak od *londy*, jako też od morza, jak najlepiej był opatrzony. Też same rozkazy wyszły względem *Tetuan*. Brat cesarski imieniem *Islama*, jest głównym jego nieprzyjacielem, i chce koniecznie zostać cesarzem. Nadto wiemy, iż wiele z pierwszych prowincji marokańskich wypowiedziało cesarzowi posłuszeństwo, i że mu i na ludziach, i na pieniądzach zbywa. Murzyni nieposłusznymi się także okazują, zbywa im na żywności, która jest bardzo droga. Słowem, w krótkim bardzo czasie spodziewamy się okropnych i krwawych odmian w *Maroku*.

Poseł *Hollenderski* *P. Bols* odnowił pokoy z z cesarzem *Marokańskim*, i otrzymał wolną żeglugę i handel do portu *S. Croix*.

Z *Anspach* dnia 15. Stycznia. Nie zawodną odbieramy wiadomość, iż *Margrabia d'Anspach* chcąc rezygnację swoich w spokojności przepędzić, nie tylko regencyi państw swoich, ale nawet dziedzictwa nad nimi zrzekł się na króla *Jmci Pruskiego*, a to na mocy traktatu *Cieszyńskiego*, który po śmierci margrabi państwo jego królowi *Pruskiemu*, jako najbliższemu krewnemu waruje. Przyśiega stanów nowemu monarche wkrótce nastąpi. Król *Pruski* przez to nabycie pomnaża siły swoje 24,000. wojska.

Z *Leodium* dnia 13. Stycznia. W tych dniach starano się tu zamówić z strony *Z. N.* 1,200. broni dla załogi *Strażburskiej*, połowę chciano zapłacić gotowem pieniędżem, drugą zaś połowę asygnatami, ale fabrykanci niechcieli na to zezwolić. Xiaże *Biskup* nasz bardzo jest chory.

Z *Saxonii* dnia 24. Stycznia. Rozchodzi się tu wieść, jakoby elektor z małżonką swoją przy końcu karnawału wyjechać zamyslał do *Berlina*, dla odwiedzenia króla *Pruskiego*, i jego rodziny.

Z *Bruxelli* d. 22. Stycznia. Interessa tutejsze coraz zawilzemi się stają. Ktokolwiek znał układy, zafilenia, i wsparcie rokoszu *brabanckiego* w r. 1790., ten pomyśleć nie mógł, aby też sama partya, która była otwartym nieprzyjacielem rewolucyi *francuskiej*, dziś chciała podźwignąć się z upadku swego, jednocząc interesy swoje z temi, którzy utrzymują najgoręcej rewolucyą *francuską*, i żeby wszystkie okoliczności ściągające się do interesów *niderlandzkich*, zupełnie przeciwną postać wzięły. Wszakże z niemalym podziwieniem na to teraz poglądamy. Rząd *niderlandzki* rozkazał w nocy d. 16. stycznia wiaść w areszt tych, na których zdawał się mieć dostateczne dowody zrobionego spisku, a to za pomocą i wpływaniem niektórych towarzystw we *francyi*;

dla czego rząd zakazał takowe związki w nocy następującej podanej Panu *la Graviere* rezydentowi *francuzkiemu* w *Bruxelli* d. 15. stycznia 1792.

„Rząd *niderlandzki* oświadczył już dawniej *P. de la Graviere* ukontentowanie, jakiego doznaje z dowodów wzajemności sąsiedzkiej, które król okazał przez zakaz wszelkiego kupienia się i uzbrajania niektórych emigrantów, udających się za *Brabanckich*, którzy ponieśli swoją niespokojność, i zdrażliwe układy na własną ojczyznę do *Lille*, *Douai*, i *Bethune*, a to pod przewodnictwem jakiegoś hrabiego *Bethune Charost*, który nie starał się nawet o ukrycie swoich bezrozumnych zamiarów. Te śródki od króla przedsięwzięte, są wniwecz obrócone przez towarzystwa mianujące się towarzystwami przyjaciół konstytucyi, a które od narodów sąsiedzkich *francyi*, inaczej poczytane być nie mogą, tylko za towarzystwa przyjaciół bezładu, zamieszania i buntu przeciwko prawym zwierzchnościom. W takim to względzie, rząd *niderlandzki* ma honor zakazać przez *P. la Graviere* w niniejszej nocy pismo zapalające, które ma tytuł: *Mowa Pana Girard Esc.* bardzo licznie po prowincjach *niderlandzkich* rozrzucone. To pismo tak oczywiście przeciwne zamiarom oświadczanym przez *Z. N.* i króla, było poprzedzone innym tegoż rodzaju pismem, mającym napis *Serafin Jozef Girard* elektor departamentu północnego do wspól-obywateli swoich *Esc.* Opieka otwarcie przyobiecana dla robiących fałszywe przez towarzystwa, konstytucyjnymi we *francyi* mianujące się, ośmiela ich do tego stopnia, że żadnego już nie znają umiarkowania, ani w kierowaniu podstępnych intryg, ani w oświadczaniu układów swoich do rozbojów dążących. Trochę skliwość którą rząd winien mieć dla utrzymania spokojności w swoich prowincjach, wyciąga tego, aby doniosłszy o tych okolicznościach, domagał się usilnie, iżby wykonanie rozrządzeń nakazanych przez króla i rząd *francuzki* dla utrzymania spokojności publicznej, i dobrego sąsiedztwa na granicach, odpowiedziało nieodwłocznie deklaracyom w tej mierze uczynionym, a tym samym iżby ustały wszelkie powody niespokojności, któreby przymusiły do użycia śródków przez ostrożność wymaganych, jakie niepotrzebnymi się staną, jeżeli ich *francya* w tej mierze z strony swojej użyje.

Z *Hagi* d. 21. Stycznia. Dowiadujemy się, iż stany prowincji ziednoczonych udały się do dworu *Berlińskiego*, zapraszając go, aby przystąpił do konwencji, którą też stany ziednoczone już z dworem *Wiedeńskim* zawarły, celem zabezpieczenia sobie na wzajem w krajach swych spokojności. Dwór *Berliński* miał odpowiedzieć w tych słowach: „Król przekonany jest o potrzebie pomienionej konwencji, i uznaje, że rzplta biorąc śródki do ustrzeżenia się od ducha niepokoju, który jeszcze w sąsiedztwie jej w *Niderlandach* czuć się daje, oszczędza przez toż samo sprzymierzeńcowi swojemu zatrudnienia i przykrości, w którychby się znajdował, gdyby nowe rozruchy w stanach ziednoczonych powstać miały. Daleki jest zatym bardzo król pomienionej konwencji w czymkolwiek przeciwieć się, przystąpi i owszem z ukontentowaniem do wszystkich śródków, które interesowane do tego mocarstwa przedsięwzięćby mogły; zostawia więc stanom ziednoczonym dalsze kroki, które do pełnienia ich życzeń najdogodniejszymi być sędzą..

Z Paryża dnia 20. Stycznia.

Zgromadzenie Narodowe Prawodawcze.

Jeszcze na sefii d. 16. zgromadzenie przyjaciół konstytucji, przedtem zafiadające w kościele *des Feuillans* składa podziękowanie, za powszechne okazanie miłości dla konstytucji na sefii d. 14. Toż samo oświadcza deputacja od batalionu gwardyi narodowej *de bonnes nouvelles*, która prosi oraz, ażeby Z. N. przedsięwzięło skuteczne środki do wstrzymania grów azardowych, i zamknięcia domów im poświęconych, w których łupieżstwa i uczynki przerażające ludzkość nieustannie popełniają się. — Kommissarze od zgromadzenia kolonialnego w *St Domingo*, czytają wiele listów potwierdzających świeży bunt w *Port au prince*, i spalenie najpiękniejszej części tego miasta. — P. *Loustalet* czyta list od prokuratora generalnego departamentu niższych *Pireneow*, w którym pod datą 9. stycznia oznajmuje o porużeniach nieprzyjacielskich z strony *hiszpanow*; ci skład wojenny zakładają w *Pampelonie*, 6,000. żołnierza miało przybyć do *fontarabii*, fortece nasze nadgraniczne nie są w zupełnym porządku; woluntaryusze nie odbierają płacy, a często nawet i żywności. — Kazano, ażeby minister wojenny wytłumaczył, dla czego ci woluntaryusze są nie płatni? a od deputacji wojennej oznajmiono, iż fortece nadgraniczne już naprawiają. — Uchwaliwszy, iż brat starszy króla stracił prawo do regencji, kazano deputacji prawodawczej dekret w tej mierze ułożyć. — P. *de Lessart* minister interesów zagranicznych, składa znowu listy od P. *Ste Croix* ministra pełnomocnego w *Koblencz*, ten donosi: iż rozproszenie emigrantów będzie rzeczywiste, i takie, jak go sobie życzyć można; rozładne rady cesarza, neutralność *Pruss*, roztropność gubernatorów *Niderlandu*, przyniosły szczęśliwy skutek tej negocjacji &c. Minister wojenny oznajmuje: iż zakupił 6,000. koni, i że z 20. millionów wyznaczonych d. 31. grudnia, już 1,600,000. liwrow wydał.

Na sefii d. 17. obywatele z wydziału *de Luxembourg* oświadczają także przywiązanie swoje do wszystkich liter konstytucji. — P. *Anielot* donosi: iż znowu za 8. millionów asygnatów spalono. — P. *Sutter* angielski ofiaruje 1,000. liwrow, P. *William Beck* irlandzki 200. liwrow. — Po raporcie uczynionym od deputacji wyznaczonej dla wsparcia publicznego, uchwalono: iż będą wydane 100. dla podrzutek summa 100,000. liwrow, 200. na roboty użyteczne w departamentach 2,100,000. liwrow, 300. na szpitala 1,500,000. liwrow, a intraty ich wypłacane procz tego im będą aż do 1. stycznia 1793. — Tak zadolnić uczyniwszy powinnościom ludzkości i dobroczynności, czytano listy autentyczne od P. *Blanchelande* pod dniami, 16. 23. i 30. listopada, tudzież od zgromadzenia kolonialnego w *St Domingo*. Procz potwierdzenia nierządów w *Port au prince*, P. *Blanchelande* donosi jeszcze iż 3. fregaty z żywnościami, ryszunkiem wojennym, i żołnierzem posłanym, przyślane z *Martyniki* przez P. *Behague*, nazad powróciły musiał, gdyż przybycie onych, nowe zaburzenia wzniecało. — P. Koch imieniem deputacji dyplomatycznej, czyni raport względem depesz P. *Ste Croix*, Elektor *Trewirski* okazuje szczerą chęć dania zupełnej satysfakcji narodowi *francuzkiemu*: rozkazano kardynałowi *de Rohan*, ażeby z ziemi swojej oddał kupę emigrantów, a wojsko P. *Condé* i *Riquetti* we 24. godzinach rozproszone być miało. P. *d'Artois* nocował w *Frankfurcie*, ale nie wiadomo dokąd jedzie. Deputacja wnosi: ażeby Z. N. pochwaliło czynności P. *Ste Croix*. — P. *de Lessart* w mowie bardzo rozsądnej zaprasza Z. N., ażeby unikalo ile możności środków gorących, względem rzeszy *Niemieckiej*, i zamknęło się w cyrkule oznaczonym przez konstytucję, której najpiękniejszym zamierzaniem jest, wpajanie odrazy do wojny i krwi wylewu. Sądził, iż wyznaczając podług projektu deputacji dyplomatycznej termin wyjazdu cesarzowi, mogłaby się przez to wojna z nim zacząć, dodał: iż król w tej mierze przedsięwziął u cesarza wszelkie środki, których wyciągał honor, bezpieczeństwa, powodzenie, i konstytucja ludu *francuzkiego*. — P. *Brisot* długo deklamował względem projektu deputacji. Chciał, ażeby traktat z cesarzem zerwany został, a związki ściśle z *Anglią* zawarte, i do tych chęci, stosowny projekt podał.

Na sefii d. 18. doniesiono od deputacji skarbowej, iż pieniądze dla woluntaryuszów niższych *Pireneow*, wydane zostały, ale dostawienie onych na miejsce opóźnione było. — Przychód do skarbu w miesiącu grudniu, wniósł 27,697,000. liwrow. Wydatki zwyczajne przewyższyły dochód 20,860,000. liwrow, a nadzwyczajne 15. mil: które z kasy nadzwyczajnych przychodów do skarbu wyliczyć kazano. Wszystkie admi-

stracye powiatowe nie uczyniły jeszcze rozłożenia podatku, a zatym te, całkowicie do skarbu nie wchodzi i przed majem wchodzić nie będą. — Deputacja prawodawcza przynosi projekt deklaracji, iż starszy brat króla stracił prawo do regencji. Ten projekt przyjęty. — Dalsze roztrząsanie projektu deputacji dyplomatycznej względem cesarza zaczęto. Nigdy dyskusya w ważnej materii, nie była tak spokojna, tak rozładna, i tak wspaniała, nigdy tyle prawdziwej wymowy nie okazano. P. *Dumas* pierwszy mówił. Dowiodł najprzód: „iż opieka i pomoc dana emigrantom *francuzkim*, przez rząd *niemieckich*, przeciwna jest traktatom *Wesfalskiemu*, *Rywickickiemu* i *Munsterskiemu*, więc *Francya* „ma prawo żądania prędkiej satysfakcji, za urazy jej „przeciwko traktatom uczynione. Zważywszy cesarza, „jako głowę rzeszy *niemieckiej*, wystawił go, jako głowę „domu *austryackiego*, i pod tym względem, roztrząsał sto- „funki ustanowione między cesarzem i *francyą*, przez „traktat r. 1756. Podług tego traktatu, cesarz nam wi- „nien pomoc przeciwko napaści, posilek przeciwko za- „czepce, nieprzyjaciół nasze są nieprzyjaciółami jego.” Tu mówca wytawił położenie nasze wojenne; przed- „łożył żywo sposoby obrony i zaczepki, stan granic i „fortec, meztwo wojska, zapal wszystkich *francuzow* dla „sprawy wolności, ludzkości, rozładku, i praw. „Tak zabezpieczonym we- „wnątrz, uważa co umiarkowanie nakazuje nam czynić zewnątrz, wzglę- „dem sąsiadzkich dworów *Wiedeńskiego* i *Madryckiego*, te mogłyby być „dotąd obłąkane przez podulczanie zdradzieckie zbiegów *francuzkich*, któ- „rzy napalniają wszystkie dwory *Europy*; więc król od tych dworów za- „dać powinien wytłumaczenia się jawnego, prędkiego i wyraźnego, ale „Z. N. nie należy dać się powodować ostrym wrażeniom. Trzeba toczyć „wojnę, jeżeli jest nieuchronną dla utrzymania konstytucji, lecz nie trze- „ba, ażebyśmy ją sami nieuchronną czynili. Co do traktatu 1756. z *austryą*, „jeżeli ten nam odjął związki pożyteczniejsze, winniśmy mu za to, po- „koy trzydziestoletni, neutralność kilku mocarstw pod czas wojny sied- „mio-letniej, zwycięstwa nasze nad *Anglikami*. Co do *Hiszpanii*, tej zwią- „zki z nami, są nadto dla niej pożyteczne, ażeby je kiedy zrywać chciała. „Co do spodziewanego kongressu, ten jest niepodobny; ktoby z nas ścier- „piał, ażeby obca ręka wtrącała się do konstytucji naszej? ktoby przedsię- „wziął wygnąć prawdę z pomiędzy nas? Równo niepodobna jest, wstrzy- „mać sferzenie się prawdy jak światła.” P. *Dumas* skończył mówiąc „iż „nie można szukać nowych przymierzy, stawiały się niewierni traktat- „towi 1756. i uważał, iż Z. N. nie może roztrząsać tej materii, póki przez „króla wniesiona nie będzie.” Mowę jego drukować kazano. — P. *Vergniaud* w przeciwnym sposobie mówi, że cesarz jest oświadczym nieprzyja- „cielem konstytucji *francuzkiej*, że oczekuje tylko momentu, w którym „niespokojność ludu, wewnętrzne niezgody, dadzą mu porę napadnięcia na „nas z pewną wygrana. Trzy mówił P. *Vergniaud* są siły uzbrojone przeciw „ciem nam kosztowne nieprzyjaciół naszych: 1. Buntownicy, paszkwilarze „zatrudnieni ustawnie wylewaniem jadów, i rozśiewaniem potwarzy na Z. „N. 2. Kieży zabobonni wzniecający zamieszanie i niezgody. 3. Lich- „wiarze i celnicy chcący się z bogactw z kiesi publicznych. Stan niniejszy „*Francyi*, zdawał się być P. *Vergniaud*, stanem upadku, wiodącym do nie- „woli i śmierci. Co się tyczy zerwania traktatu 1756. zaczął się z zdaniem P. „*Brisot*. Roztrząsając jakie środki były przedsiębrane codziennie prawie „do zapobieżenia napaściom nieprzyjacielskim, powtórzył to, co powiedział „*Demostenes* przeciw *Filipowi*: Tak właśnie czynicie, jak barbarzyńcy, gdy „was uderzą w ramię, chwytacie się za ramię, gdy was biją w głowę, chwytacie „się za głowę. Klaskano bardzo temu przystosowaniu, równie jak tym „słowom, któremi się odezwał P. *Vergniaud* kończąc swą mowę. „Zdaje mi „się, że cienie pokoleń przeszłych tłoczą się do tej świątyni, błagają was, „abyście nie czynili ofiar z przyszłych pokoleń. Wyслушайте ich proźby, „łączcie się z przedwieczną sprawiedliwością, bądźcie naśladowcami opa- „trznosci, a zasługujecie na imię obrońców oyczyzny, bądźcie zbawcami ro- „dzaju ludzkiego.” — P. *Ramond* broni projekt deputacji dyplomatycznej. „Czegoż chcą te mocarstwa, tak nadzwyczajnie i tak dziwotwornie skoja- „rzane. Zdaje się, iż obłąkanie powszechne opanowało wszystkie dwory; „W tłumie rządu europejskich, żaden się nie rozpoznał, a każdy fomliada „swego przypadkiem uściskał....

..... „Arystokracja już u zgonu, narody, królowie znieśli się przeciw „niej; czas jest nakoniec pokazać monarchom *europy*, iż *Francya* znalazła „sposób ustanowić monarchią filozoficzną, i konstyt: ale żadnego nie znalazła spo- „sobu do utrzymania arystokracji. Cesarz uznał nasz rząd, ale nie uznał jeszcze „naszej zwierzchności najwyższej, którą trzeba uczynić prawną u dwor- „u *Wiedeńskiego*. Nie będziemy szukać jego gwarancyi, nie chcemy za- „dneć, procz woli narodu.” P. *Ramond* utrzymywał dalej: że z natury „konstytucji naszej, nie możemy zawierać innego przymierza, jak tylko „dla handlu, i dla dobrego somiedztwa; że traktat z cesarzem sam przez się „upadnie, i nie będzie nam więcej ni zyskiem, ni stratą. Podał nakoniec pro- „pozycję, ażeby się zapytał cesarza, względem cyrkularnego listu z *Padwy*, „i deklaracji w *Pilnitz*, a króla prosić, iżby wydał rozkazy, aby siły wojen- „ne były w gotowości do ruszenia na dzień 1. Lutego. Mowę jego druko- „wać kazano. — Minister wojenny ostrzega, że wkrótce zakończy rozmaite targi „względem potrzeb wojennych, o których mówić teraz byłoby niebezpieczna. „Wnosi więc, aby rachunek tego, mógł być złożony w archiwum narode- „wym. — Uchwalono,

N^{RO} XI.
S U P L E M E N T
D O
GAZETY NARODOWEY I OBCEY.

z WARSZAWY DNIA 8. LUTEGO ROKU 1792.

Reszta deklaracyi dla prowincyow koronnych, względem porządnego odbycia sejmikow w dniu 14. Lutego 1792. roku przypadających.

Woiewództwo Łęczyckie

Obierać będzie d. 14. lutego w Łęczycy, deputatow 2. kandydata na pisarstwo aktowe trybunalskie 1. kommissarzow granicznych 10. lustratorow 2. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osob 26.

Woiewództwo Brzeskie Kujawskie wraz z Inowrocławskim.

Obierać będzie dnia 14. lutego w Brześciu Kujawskim deputatow wojewodzkich 2., i duchownego 1. z kapituły Kuiawskiej, kandydata na pisarstwo aktowe trybunalskie 1. Kommissarzow granicznych 10. lustratorow 2. sędziow ziemiańskich 20. pisarzow aktowych ziemiańskich 2. ogółem osob 38.

Gdyby zaś obywatelom obydwóch woiewództw Brzeskiego Kuiawskiego i Inowrocławskiego zdawało się dogodniej mieć sąd ziemiański złączony, wtedy przy wyborze 10. sędziow ziemiańskich, i jednego pisarza aktowego ziemiańskiego zostaną.

Ziemia Dobrzyńska obierać będzie dnia 14. lutego w Lipnie deputata 1. kommissarzow granicznych 10. lustratora 1. kandydata na pisarstwo aktowe trybunalskie 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. ogółem w liczbie osob 24.

Woiewództwo Płockie.

Powiaty Płocki, Bielski, Raciążki, Płoński, Sierpki dnia 14. lutego obierać będą w Raciążu, deputatow wojewodzkich 2. i jednego duchownego z kapituły Płockiej, zachowując alternatę dla ziemi Zawkrzyńskiej z swemi powiatami, kommissarzow granicznych 5. lustratora 1. kandydata na pisarstwo aktowe trybunalskie 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osob 21.

Ziemia Zawkrzyńska, wraz z powiatami Szczerńskim, Niedzboriskim, i Mławskim, obierać będzie dnia 14. lutego w Mławie kommissarzow granicznych 5. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. in summa osob 17.

Xięztwo Mazowieckie.

Ziemia Czerska obierać będzie dnia 14. lutego w Górze, kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 20. pisarzow aktowych ziemiańskich 2. razem osob 24.

Ziemia Warszawka obierać będzie w Warszawie dnia 14. lutego, kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. wszystkich osob 13.

Ziemia Wizka w Wiźnie obierać będzie dnia 14. lutego, kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskich 1. wszystkich osob trzynastu.

Ziemia Wyżogrodzka w Wyżogrodzie, obierać będzie dnia 14. lutego, kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego 1. w liczbie osob 13.

Ziemia Zakroczymska w Zakroczymiu, obierać będzie dnia 14. lutego, kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza ziemiańskiego 1. razem osob 13.

Ziemia Ciechanowska dnia 14. lutego, obierać będzie w Ciechanowie, kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego 1. razem osob 13.

Ziemia Łomżyńska w Łomży, obierać będzie d. 14. lutego, z alternaty w tym roku przypadającej, deputatow, świeckiego 1. i duchownego drugiego z kapituły Warszawskiej, kandydata na pisarza aktowego trybunalskiego 1. kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskich 1. wszystkich osob 16.

Ziemia Rożańska w Rożanie obierać będzie dnia 14. lutego, deputata świeckiego 1. kommissarza granicznego jednego, lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1. w liczbie osob 14.

Ziemia Liwska w Liwie, obierać będzie dnia 14. lutego kommissarza granicznego 1. lustratora 1. sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego jednego, w liczbie osob 13.

Ziemia Nurlka w Ostrowiu obierze dnia 14. lutego kommissarza granicznego 1. lustratora jednego, sędziow ziemiańskich 10. pisarza aktowego ziemiańskiego 1, w liczbie osob 13.

Woiewództwo Rawskie.

Woiewództwo Rawskie z trzech ziem składające się, teraz w alternacie na ziemię Sochaczewską przypadającej w Sochaczewie, dnia 14. lutego roku 1792. obierze 2. deputatow na trybunał koron: prowincyi Wielkopolskiej, 1. kandydata na pisarza aktowego trybunalskiego; że zaś byłoby niemożnością, i wielkim obywatelom zatrudnieniem, zaraz po seymiku deputackim na-

zaiutrz zieżdżać się do swoich ziem *respective* na seymiki gospodarskie elekcyjne, przeto stanowiemy, aby w tej ziemi na którą alternata obierania deputatów przypada, seymik gospodarski i elekcyjny zaraz po skończonym seymiku deputackim odprawiał się. Drugie zaś ziemie na które alternata pomieniona nie przypada, nie już zaiutrz po skończonym seymiku deputackim, ale dnia 24. lutego w miejscu seymikowi oznaczonym, rzechzone seymiki gospodarskie i elekcyjne odbywać będą — Ziemia zatym Rawska w Rawie na seymiku swoim gospodarskim dnia 24. lutego roku 1792. obierze 4. kommissarzy granicznych, oraz sędziów granicznych w liczbie podług potrzeby, niemniej sędziów ziemiańskich 10. i jednego lustratora, iako też pisarza aktowego ziemiańskiego. Ziemia Sochaczewska w Sochaczewie po skończonym seymiku deputackim, obierze 3. kommissarzy granicznych i podług potrzeby sędziów 10. ziemiańskich i jednego lustratora, tudzież pisarza aktowego ziemiańskiego. Ziemia Gostyńska w Gombinie na seymiku gospodarskim i elekcyjnym dnia 24. lutego, obierze trzech kommissarzy granicznych, a podług potrzeby sędziów granicznych, także sędziów ziemiańskich 10. i jednego lustratora; jako też jednego pisarza aktowego ziemiańskiego. A wszystkie ziemie na tych seymikach deputackich, gospodarskich i elekcyjnych, dopełniać będą to wszystko, co do uskutecznienia względnie każdego seymiku z pawa wynika. — A że wybór czterech kommissarzy granicznych teraz od ziemi Rawskiej zaczyna się, więc takowa kolej z swego porządku dla każdej ziemi, dokąd sąd normalny graniczny trwać będzie, zastrzega się.

Dzień zaś 24. lutego każdej ziemi generału u siebie nie mającej, seymikom gospodarskim elekcyjnym na zawsze oznacza się. — A senatorowie tego województwa na każdym seymiku tych ziem *active* zasiadać, na kommissarzów granicznych, deputatów, i wszystkie elekcyjne funkcje obieranemi być mogą.

Gdy prawo pod tytułem: *Rozgraniczenie dóbr wszelkiej natury w prowincyi koron*: na tychże zaraz seymikach, i tymże sposobem sędziów granicznych obrać przepisało, liczbę zaś tych sędziów do potrzeby i rozległości województw, ziem, i powiatów stosować dozwoliło, przeto obywatele po dopełnionym wyborze urzędników niniejszą deklaracją wskazanych, do elekcyi sędziów granicznych w liczbie, iaką za potrzebną uznają, przystąpią. Miejsca zaś dla kommissarzy granicznych następujące wyznaczamy.

W PROWINCYI MAŁO-POLSKIEJ.

- w Województwie Krakowskim Kraków.
- w Województwie Sandomirskim oznaczenie miejsca, wyborowi seymików wojewódzkich zostawia się.
- w Województwie Kijowskim, Zytomierz.
- w Ziemi Chełmskiej, Chełm.
- w Województwie Wołyńskim, Luck.
- w Województwie Czerniechów: Włodzimierz.
- w Województwie Podolskim, Kamieniec Podolski.
- w Województwie Lubelskim, Lublin.
- w Województwie Bełzkim, Dubienka.
- w Województwie Podlaskim, Siemiatycze.
- w Województwie Bracławskim, Winnica.

W PROWINCYI WIELKO-POLSKIEJ,

- w Województwie Poznańskim, Poznań.
- w Województwie Kaliskim, Kalisz.
- w Województwie Gnieźnieńskim, Gniezno.
- w Województwie Sieradzkim, Szadek.
- w Ziemi Wieluńskiej, Wieluń.
- w Województwie Łęczyckim, Łęczyca.
- w Województwie Brzesk: Kujaw: Brzeście.
- w Województwie Inowrocławskim, Kuiaw.
- w Ziemi Dobrzyńskiej, Lipno.
- w Województwie Płockim, Raciąż.
- w Xięstwie Mazowieckim, Pułtusk.
- w Województwie Rawskim, Łowicz.

Z *Bruxelli* d. 19. *Stycznia*. Stany *Flandryi*, które podczas rewolucyi więcej się przyczyniły, niż stany *Brabantkie* do obrony rzeczy powłzechney, dziś skłoniły się do wszelkich urządzeń, które tylko potrzebnymi być się zdawały do utwierdzenia spokojności wewnętrzney. Z tej przyczyny rząd obwieścić kazał w *Gand* na d. 10. tego miesiąca dla prowincyi *Flandryi*, akt amnestyi, który w tym jest zawarcie.

MARYA KRYSZYNA i ALBERT KAZIMIERZ KRÓLEWIC POLSKI generalni gubernatorowie *Niderlandow &c.*

Cesarz dożył już dał poznać uczucia łaskawości i umiarkowania, któremi tchnie dla ludu swego: najwyższym życzeniem jego było, aby wszystkie prowincye *Belgii* powróciły pod panowanie i prawny rząd jego w czasie przeznaczonym, ażeby wszystkie dawne zdarzenia w wieczną pozły niepamięć, aby zbrodnie, występki, i nieposłuszeństwa popełnione przeciw prawej władzy pod czas nieszczęśliwych czasów zamieszek, zgładzone były przez akt powszechny amnestyi. Te życzenia J. C. M. dotąd zupełnie uskutecznionemi być nie mogły, przez długi czas uznać niechciano dobra, które łaskawość jego podawała: widzimy nakoniec z największym ukontentowaniem porę, okazania prowincyi *Flandryi* dobroczynnych J. C. M. zamiarów, zwłaszcza, że stany przychyliły się przykłądnie do wszystkich urządzeń, potrzebnych do zagładzenia dawnych nieszczęść, i powrocie spokojności i dobrej harmonii. Umyśliśmy więc nadać i ogłosić, iako nadałemy i ogłaszamy, dla wszystkich mieszkańców *Flandryi* zupełną niepamięć rokoszu, i powłzechną amnestyą, za wszystkie zbrodnie, występki, i wykroczenia, które tegoż rokoszu były skutkiem: zakazujemy wszystkim urzędnikom sprawiedliwości i policyi, poszukiwania, i zapożywania obywateli, jako też kończenia spraw już zaczętych o pomienione występki, w których wieczne nakazujemy milczenie. Lubo wojskowi, którzy uchybili powinnościom swoim, nie są zaięci w teraźniejszej amnestyi, rozciągamy ją atoli do tych, którzy otrzymawszy abżeyta swoje przed zaczęciem rozruchów, i nie będąc więcej pod posłuszeństwem zwierzchności wojskowej, podnieśli broń przeciw wojskom J. C. Mei [mimo tego nawet, że zobowiązali się byli rewersem danym przy porzuceniu służby, iż przetrzymają monarchii *Austryackiej* wołować nie będą] pod tym atoli warunkiem, iż niewolno im będzie, brać żadnych tytułów, ani też nosić żadnych dystrykcyj oficerskich, i że nigdy nie wniydą więcej w służbę wojskową. w *Bruxelli* d. 8. *Stycznia* 1792. r.

Podpisano. MARYA, ALBERT.
z Roskazu Królewicstwa. P. J. ORTTE.

DONIESIENIA z WARSZAWY.

DNIA 8. LUTEGO 1792. ROKU.

Zapowiedziana dawniej książka pod tytułem: *Gandzara prawdy*, czyli odpowiedź na pismo Cygana, temuż dedykowana, znayduie się już w księgarni P. Netto przy zamku. Cena złt: 3.

W potoku naprzeciwko *Marieumontu* nad *Wisłą* leżącym jest gospodarstwo arendowne, do którego należy austerya z wszelkiemi należytosciami, krow 12. i ziemia do potoku należąca. Znayduie się także do nąięcia piekarnia nowo wystawiona, iako też dwa domostwa rzemieślnikom dogodne. Chęcy arendować gospodarstwo lub nąięć piekarnię, albo domostwo iakie, dowie się o cenie w kantorze JP. Teppera u kassjera iego JP. Leonhardego właściciela Potoku.